

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 24-55
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemam
v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Sociologija delavca in kmeta

V nedavnem uvodniku smo razčlenili vodilne misli ob knjigi »Sociologiji inteligence«, ki jo je spisal znameniti češki družboslovec inž. Arnost Bláha. Te dni pa je izšla druga izdaja njegovega silno aktualnega spisa »Sociologie sedláka a dělníka« (t. j. Sociologija kmeta in delavca), ob katerem razbiramo jedro perečih razmišljanj pomembnega češkega sociologa in pisatelja.

Izvrševanje poklica vtiska svoj viden pečat oblikovanju človeške osebnosti ter njegovim morfološkim, duševnim in nrvnim potezom. Tako tudi pri delavcu, Način dela samega in z njim združenega gmotnega stanja pa ustvarja v vrstah delavstva več podtipov. Proces osamosvojitve in racionalizacije je oblikoval v delavstvu razredno zavest in je sprostil delavske duše. Radi neugodnih življenjskih okoliščin, slabega stanovanja, nizkega življenjskega in prehranilnega standarda se je v smislu ugotovitev inž. Bláhe radikaliziralo razmerje delavstva do obstoječe družbe. Nič ni bilo v njegovem življenju vrednot, kakor je n. pr. interes na delu in družbi, prijetno rodbinsko življenje, materialne dobrine itd., ki bi ga tesneje spojile z okolico ter družbo, in ki oblikujejo neke vrste čustveni individualizem. Brez slednjega in brez umstvenega individualizma je delavstvo zaplulo v neko osrednje idealov in interesov, ki so daleč stran od ostale družbe, od katere so oddaljevali delavstvo še razni zunanji vplivi, zlasti socialna krivičnost, ki je silno zagrenila delavčevo dušo.

Inž. Bláha se v nadaljnjih izvajanjih toplo zavzema za nov delavski tip, ki naj bi našel poti do drugih stanov in ki naj bi dosegalji negativizem nadomestil s pozitivnostjo. Splošna demokratizacija, ki naj si utre veljavo tudi v obratih, etična povzdiga industrije klešeta ta novi tip delavca, ki se ponekod že izživlja v boljšem materialnem stilu delavskega življenja. Razlike, ki so predstavljale prepad med delavstvom in ostalo družbo, se ob vsebolj prodirajočem socialno gospodarskem uravnovešanju vidno razmikajo, v resnični demokraciji (pisec ima v vidu predvsem čehoslovaško republiko) pa se upošteva delavstvo kot osrednji živec vsega družbenega zanimanja.

Osnovna sociološka poteza kmetstva pa je njegovo razmerje do zemlje. Kmetu vtiska največjo tipološko značilnost njegovo »zemljski duhi«, ki ves navdaja kmetovo bistvo. Ni namreč samo kmet oni čimtelj, ki kleše zemlji njen obraz in podoba. Tudi zemlja prepaja kmeta, ga oblikuje, »obdeluje«, kleše. Duhi zemlje je, ki vpliva na kmeta in mu stvarja življenjske, duševne in nrvne značilnosti. Strast do obdelovanja zemlje je pri kmetu nujno spojena z nagibom, posedovati zemljo, ki jo orje in koplje. V teh izvirkih se preliva kmetovo močno razvito stanzovsko čustvovanje, ki predstavlja v nasprotju z delavčim nerazvitim čustvenim individualizmom dušestovno silnico kmetstva. Nepopačenost, nepretriranost te poteze nam nudi najprirodnejši tip kmeta. Kmet-skopuh, kmet-zelenec, kmet-bahač so le degenerativne oblike kmetstva. Spreminjajoče se gospodarske metode, heg z dežeje, višji življenjski in potrebni standard, rastoča potreba izobrazbe, penetracija združništva, vsi ti pojavi ustvarjajo v kmetstvu in njegovem materialnem življenjskem stilu povsem nove oblike. Danes pronica v naše kmetstvo pretežno civilizacija, dočim je prava kultura, ki jo je mogoče le doživeti, močno zanemarjena.

Tatarescu podal ostavko?

BUKAREŠTA, 28. decembra. Havas poroča: Kralj Karol II. je po božičnih praznikih sprejel predsednika vlade Tataresca v daljši avdienci. Krožijo glasovi, da bo Tatarescu podal ostavko in da mu bo sledil še liberalne stranke Constantin Bratianu, ki bo lahko dosegel sporazum z narodno caranistično stranko. Kralj Karol II. je imel sinoči daljši razgovor s poveljnikom četrtega armadnega zbora generalom Antonescom in pa z Gogo, voditeljem krščanske stranke. Ti razgovori so se nanašali predvsem na novo politično situacijo, ki je nastala radi tega, ker ne razpolaga Tatarescu v parlamentu s potrebno 40% večino.

Roosevelt v boju s trusti

WASHINGTON, 28. decembra. Državni tajnik za pravosodstvo Jackson je v nekem govoru dejal, da bi bil gospodarski položaj v Združenih državah ameriških mnogo boljši, če bi trusti industrijcev in veletrgovcev ne ogrozili nove ekonomske politike predsednika Roosevelta. Industrijci in veletrgovci dvigajo cene svojim proizvodom brez stvarnih razlogov, samo da preprečijo uveljavljanje Rooseveltov socialnih zakonov. Če bodo industrijci in veletrgovci nadaljevali dosedanje politiko, potem bo vlada primorana, da zviša davke in da na ta način zmanjša industrijem in veletrgovcem njihove nelegalne dobičke. Razen tega bo vlada intervenirala v korist delavcev povsod tam, kjer dvigajo industrijci cene proizvodov, pa istočasno ne zvišujejo plač.

Združene države ameriške se nahajajo pred novo ekonomsko depresijo. To zadržuje Rooseveltovi nasprotniki, ki hočejo na ta način predočiti ameriški javnosti, da je vzrok nove ekonomske depresije Rooseveltova gospodarska in socialna politika. Cilj Rooseveltovih reform je, da dobi Amerika novo socialno zakonodajo. Ameriški delavec mora biti zaščitena pri svojem delu, njegovo delo se mora plačati s polnim merilom, saj ostane industrijcem in veletrgovcem navzlic temu še zelo mnogo. Če bodo nadaljevali s svojo dosedanja politiko, potem se ne smejo čuditi, če ne bo imela vlada z njimi nikakršnih obzirnosti več, ampak bo znala izvesti svoje načrte tudi proti njihovi volji.

Važna posvetovanja v Pešti

BUDIMPEŠTA, 28. decembra. V tukajših diplomatskih krogih se povdarja pomen konference predstavnikov držav rimskih protokolov, ki bo v dneh 10. do 12. jan. Pomen je tem večji, ker so od zadnjih dunajskih posvetovanj v novembri preteklega leta nastopili silno važni zunanje-politični dogodki. V Budimpešti bodo razpravljali o položaju v Podonavju, pa tudi o konferenci med Hitlerjem in Halifaxom.

O tem je prav dobro informiran italijanski zunanji minister, ki bo avstrijskim in madžarskim državnikom točno poročal o teh razgovorih. Tudi o problematiki, ki je nastala radi izstopa Italije iz Društva narodov, bo govorila. Zelo važen bo tudi oni del posvetovanj, ki se nanaša na gospodarski sistem držav rimskih protokolov, ki ga hoče Italija sedaj po zbližanju z Jugoslavijo spremeniti.

Japonski apetit: Še Cingtan in Kanton

SANGHAJ, 28. decembra. Japonci so zavzeli Cigan, prestolnico pokrajine Šantung in prodirajo proti Cigtauu. Ameriški državljanji so se z ameriškim vojnimi ladjami že odpeljali iz Cigtaua v Sanghaj. Japonska poročila pravijo, da se je sedaj

ugotovilo, da so izgubili Kitajci pri nankinških borbah 34.000 mož, razen tega 468 raznih topov in 400 težjih strojníc. Pri Macau so se pojavile japonske križarke in rušilci. To daje slutiti, da pripravljajo Japonci ofenzivo na Kanton.

Prepreavlja se fuzija francoskih komunistov in socialistov

PARIZ, 28. decembra. Na kongresu komunistične stranke v Arelu so se govorniki zavzemali za fuzijo med komuni-

sti in socialisti. Takšna fuzija bi zajamčila marksizmu vladstvo v Franciji.

Volilna reforma na Madžarskem

BUDIMPEŠTA, 28. decembra. Problem volilne reforme bo obravnaval parlament dne 30. decembra. Kakor znano gre reforma v smeri večjega uveljavljanja demokratičnih principov. Predsednik vlade

Darany je imel številna posvetovanja z različnimi politikimi in mu je predložil več predlogov vodja stranke malih kmetov Tibor Eckhardt.

Slej ko prej zija med mestom in vasjo precejšen prepad. To nasprotje med urbanizmom in ruralizmom pa je mogoče po mnenju inž. Bláhe premostiti le s takozvanim rurbanizmom, ki naj združuje posrečene poteze obojestransko koristnih odlik. Kmet se sicer lahko po-

meščani in pod vplivom sodobne racionalizacije prelevi v nek novi tip, vendar pa prepušča inž. Bláha vodstvo narodne in državne celote mestu, ki naj vodi v »harmonijo duha in tvarnosti, prirode in kulture«.

Gospodarske beležke

Odprava konkurza. Konkurs, ki je bil razglašen o imovini Franca Dovečarja, trgovca v Mariboru, se odpravlja, ker je bila razdeljena vsa masa. Prav tako se odpravlja razglašeni konkurs o imovini Franca Hojnika, trgovca v Mariboru, ker se je sklenila prisilna poravnava.

Prekinitev kliringa tudi z Italijo. Dne 12. januarja 1938 se sestane v Beogradu stalni jugoslov. italijanski gospodarski odbor, ki bo razpravljial predvsem glede ukinitve kliringa med Italijo in Jugoslavijo. Po vestih iz Beograda se bo najbrže kliring med obema državama likvidiral in bi prešli k svobodnemu plačilnemu prometu. Naše klirinške terjatve nampram Italiji znašajo do danes okoli 75 milijonov dinarjev.

Kontrola prodaje jekla. Ministrski svet je izdal odlok, v smislu katerega se izvoz jekla iz Jugoslavije stavlja pod državno kontrolo.

100 milijon dinarjev bo dala DHB na razpolago sanitetnemu fondu, ki se bo uporabil za nove zdravstvene investicije.

Skrajanje potovalnega časa na progi Beograd - Zagreb in sicer od dosedanjih 6.30 do 7 ur na največ 5 ur se bo dosegel z rekonstrukcijo omenjene proge, ki se bo izvršila pomladi leta 1938. Na novi progi bodo vozili vlaki s hitrostjo 90 do 100 km na uro.

Poravnalne zadeve. Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Anice Lužnikove, trgovke na Pragerskem. Prijavni rok do 18. januarja, poravnalni narok dne 26. januarja pri sreskem sodišču v Slov. Bistrici.

900 milijonov dinarjev znaša aktivnost naše trgovinske bilance v 11 mesecih l. 1937. V primerj z lanskim letom je letos vrednost našega izvoza v 11 mesecih narasla za 1895 milijonov ali za 50.4%, vrednost uvoza pa se je v istem času dvignila za 1111 milijonov ali za 30.5%.

Zmanjšanje produkcije tobaka v Jugoslaviji. V letu 1938 bodo sadilci tobaka v smislu razglasa uprave državnih monopolov smeji zasadiiti le 1.292 milijonov rastlin, to je za 188 milijonov ali 14.5% manj kakor v letošnjem letu.

Francija ostane klirinška država. Finančni minister je izdal odlok, da se ima počenši s 1. januarjem 1938 Francija skupno z Alžirjem smatrati za klirinško državo in da se imajo zato tudi pri njej izvajati določila prejšnjih odlokov finančnega ministra z dne 1. julija lanskega leta in 15. januarja t. l., po katerih je za uvoz blaga v te države potrebno poprejšnje dovoljenje za uvoz izplačilo.

Veikovski trg minulega tedna. Na živalski trg so prignali 2 bika, 41 volov, 5 mladih volov, 97 krav, 2 telici, 6 svinj, 42 prašičev, 36 plemenjakov in 28 ovac. Cene se niso spremenile. — Na blagovnem trgu so bile sledeče cene: Jajca 18—19, kokoši, stare 2.50—4.00 mlade 2—3.50 S za komad. Surovo maslo 3.60—4.00 S, pšenica (100 kg) 39, rž 32, oves 27, proso 22, ječmen 26, ajda 30, konoplja 28 S.

Če v kleti plesni, je temu kriva vlaga, ki običajno izhaja iz vlažnih tal. So kleti, katerih stene so sive od plesnobe, ki se loti vseh v kleti nahajajočih se predmetov. Kako si odpomoremo? Najuspešnejša obramba pred plesnobo je zračenje in sprememba zraka. Svežemu zraku je treba omogočiti dostop v zaduhli prostor najboljšje s pomočjo zračnih ventilatorjev ali dovajalcev. Zračne odprtine obdamo z mrežo, da nam ne uhajajo v kleti miši in drugi slčni ptiči.

Ne pozabi naročnine!

Rabečki

Tomislavgrad

Občinske volitve so se vršile preteklo nedeljo tudi v Tomislavgradu na Hrvaškem, kjer je Združena opozicija dobila 2000 glasov,

Posledice

V »Slov. besedi« beremo: »Posledice se kažejo. Iz načelstva ljubljanske Zadrugne zveze je bil izbrisan dr. Jakob Mohorič, ki je podpisal znani letak o odcepitvi starih pristašev SLS od sedanje JRZ, na njegovo mesto pa je bil vpisan dr. Žitko, voditelj »slovenskih fantov«.

Konjiška politika

V »Novi dobi« št. 51 beremo: »Izpreobrnjenje... Pred meseci so časopis JRZ pisali o tukajšnjem tovarnarju Lauricu in njegovih ljudeh. Nič dobrega se ni slišalo v teh listih o tem tovarnarju. V zadnjih časih je pa imel Lauric precej obiskov od gospodov, ki grmijo in oblačijo v Konjicah. V soboto pred volitvami je bil več ur na sreskem načelstvu. Ko se je vrnil v tovarno, je naročil delavcem, da morajo v nedeljo na volišče. Koliko je delavcev, nam ni znano, vemo pa, da sta se obe delavski organizaciji hvalili, da ima vsaka nad 100 članov. Torej je v tovarni nad dvesto volilcev. V nedeljo smo že zjutraj opazili na volišču samega g. tovarnarja in njegove nečake.«

Terezija Neumannova

»Kmet. list« poroča v št. 51: »Johanca iz Vodice. Naši kmetje, še bolj pa naše pobožne, zlasti starejše kmetice, se gotovo še spominjajo, če ne drugače pa iz pisanja, najboljšega katoliškega tiska, da živijo v kmetski vasi, imenovani Konnersreuth na Bavarskem, kjer se čudeži prav pogosto dogajajo, neka Terezika Neumann, katera je bila tudi pri nas češčenca in že na pol oficijelno proglašena, dasi še živa in tudi zdrava, za neke višje vrste svetnice. Sedaj pa ljudje božji, čujta in strmite, kaj piše o tej »komedijontarci« tamošnje škofijsko glasilo »Kirchenzeitung«, ki izhaja v Regensburgu. Tam stoji zapisano po več ko desetih letih farbanja tole: »Terezija Neumannova zatrjuje, da ni imela v dobi zadnjih deset let v ustih niti trohice hrane in da že nekaj let ni popila niti kapljice kake tekočine. Često so že bili izraženi dvomi, je-li to res in ni-li to prevara ali samoprevara. Dvomom more napraviti konec samo nova, po zdravnikih izvedena preiskava. Škofijski ordinariat je zato že ponovno pozval rodbino Neumannovo, da bi dovolila tako preiskavo. Tej zahtevi so se pridružili vsi bavarski škofje. Toda njen oče je to do sedaj odklanjal ali pa stavil nemogoče pogoje. Z ozirom na to ne morejo cerkveni uradi prevzeti nobene odgovornosti ne za to, da bi Terezija Neumannova dejansko ne užila nobene hrane, kakor tudi ne za noben drugi izredni dogodek v Konnersreuthu. Dokler torej nova preiskava jasno ne doka dejanskega stanja, ne bodo več izdajali dovoljenja za posete pri Tereziji Neumannovi. Literarni spori o tej stvari naj prenehajo. Predvsem pa je treba opustiti čudežne in nepotrjene zgodbe, ki jih vsebuje Konnersreuthski almanah.« Kaj pravite, kmetje? Ali ni to lumparija najnižje vrste? Ali ni to skrunjenje naših religioznih čustev, da se v dobi prosvetljenosti človeške družbe pojavljajo v njej taki parasiti? Ali se vam ne zdi ta goljufija, ta vnebovpijoči greh sličen onemu, ki ga je leta 1909/1910 na sličen način in pod sličnimi okoliščinami uprizorila na račun našega lahkovernega kmetškega ljudstva lahkoviška z ozadjem Johanca iz Vodice?«

Pobreški »onkli« in »onklički«

»Del. politika« piše v št. 101: »Pobreški »onkli«. Nek član naše občinske uprave je v svoji duhovitosti krstil vodjo Pobrežanov za »onkla«. Stric ali striček eno ali drugo se imenitno sliši. Ko je bil naš onkl še socialista, smo mu pravili »sodrug«. Časi so se pa izpremenili. Naš sodrug se je prelevil v pobožnega služabnika in sedaj ga diči prekrasno ime »onkl«. Včasih smo rekli avtonomističnim SLSarjem »slovenski tigri«, odkar

Utrinki iz angleške politične zgodovine

Winston Churchill: Pogled za kulise

M. WINSTON CHURCHILL

Nedavno je izšla v Londonu knjiga »Great Contemporaries« (Veliki sodobniki), ki jo je napisal Winston Churchill. Nek praški list je že objavil izvlečke iz poglavij, ki so posvečena Neangležem. Tukaj pa je priobčeni nekaj mest iz oddelkov, ki obravnavajo britanske politike. Churchill o še živečih državnikih ni hotel pisati; zato so tukaj upodobljeni samo liki iz zgodovine. Churchill je vse to moše dobro poznal; to daje njegovim opisom posebno barvenost.

MOŽ, KI JE MNOGO VEDEL.

Churchill pravi, da je lord Rosebery (liberalci, 1892—1894 minister za zunanje zadeve, do 1898 vodja svoje stranke) vedel mnogo reči, ki so jih drugi angleški in ameriški državniki doumeli baje šele med in po pariških posvetovanjih. Češkoslovaška in Jugoslavija, ki ju takrat še ni bilo, sta pomenili zanj že tedaj živo stvarnost. Ko sta se Anglija in Francija 1903 zvezali in ko je vsa angleška javnost ta dogodek slavila kot znamenje in jamstvo za mir — ker se je Nemčija čutila radi tega obkroženo — je edinole Rosebery povzdignil svoj svarilni glas. Javno je rekel: »... vodj prej do vojne kakor k miru«, zasebno pa: »naravnost v vojno«.

VOJNA TOVARIŠA SE POGOVARJATA...

Zanimivo je Churchillovo pripovedovanje o angleško-francoskem razmerju v svetovni vojni. Kakor med Avstrijci in Nemci, tako je prišlo tudi med Francozi in Angleži do nesoglasij. Francoski general Lanrezac — pripoveduje Churchill — ni angleškega glavnega vojnega štana posebno cenil in je po vsem videzu smatral, da uživa maloštevilna angleška vojska privilegij, ker sme Franciji pomagati. Strašno mu je šlo na živce, ker je

pa je duhoviti član sedanje občinske uprave izumil ime »onkl«, pa bo najbolje, da nazivamo vse izvoljene kar povprek »onkle«. S tem bi bilo vsem ustrezno. Pa vendar se še najdejo v Pobrežju nezadovoljneži, ki jim tudi »onkl« ne more ustreči. Le-te pa tolažimo s tem, da še Bog ni za vse. Princip pa je, da je za večino, pa naj bo ta večina še tako dvomljiva, kakor je naša. Rdeči obroč okoli Maribora je zlomljen, kot trobenta JRZ časopisje, spomini na stare čase in prejšnje ljudi pa so ostali. Barvo so sicer izpremenili, ljudje pa jih vzkjub temu še poznajo in se povprašujejo, če ni ta in ta »onkl« bivši sodrug. Staramo se, treba je skrbeti za blagoduše in pozabiti na posvetno kraljestvo, zato ni čuda, če se naše veličine iz prejšnje dobe umikajo mlajšim generacijam, ki po dvojnji izpopolnjevanje vrzeli, ki so jih napravili »onkli« in »onklički«. Našim radovednim bralcem pa bomo ob priliki postregli z ginljivo, resnično anekdoto iz pobreškega življenja velikih »onklove«. Prosimo malo potrpljenja.«

angleški vrhovni poveljnik sir John French francoščino nemilo mrevaril. French se pri francoščini res ni kdo ve kaj potrudil; vsako francosko besedo je po stari angleški navadi izgovoril, kakor da bi bila angleška. Pri svojem prvem pogovoru z Lanrezacom ga je vprašal, ali bodo po njegovem mnenju Nemci poskušali prekoračiti reko Mozelo pri Huyu. Besedo »Huy« pa je izgovoril po angleškem načinu kot »Hoj«. Generalu Lanre-

govorj najdaljše poglavje, tvori najsijajnejši oddelek te knjige. »Hodil je od kabineta do kabineta, od ministrskega predsednika, ki se je zanj toplo zavzel, k človeku, od katerega je čul o sebi najhujšo kritiko, hodil je kakor mogočna, pa ljubka mačka, ki previdno stopa čez prilično blatno cesto in se pri tem ne umaže.« O tem možu pripoveduje Churchill številne male prigradbe. »Nekoč sem v poslanski zbornici videl prav divji prizor. Nek ir-

Ali ste že voščili svojim strankam in odjemalcem

veselo in srečno Novo leto

Oпустitev vsakoletne tradicije novoletnega voščila bi utegnula zbuditi rahlo zamero pri strankah in odjemalcih. Samo par dni časa je še do tega. Najlažje storite to s kratko, ceneno objavo novoletnega voščila v našem listu.

Novoletna številka,

ki izide v povečanem obsegu in večji nakladi, ostane tri dni v rokah čitateljev in naročnikov, tako da je oddolžitev potom novoletnega voščila v tej obliki najhitrejša, najučinkovitejša ter najcenejša.

Uprava »Večernika« srejsoma oglase vsak dan do 30. decembra od pol 8. do 12. ure in 14. do pol 19. uro na

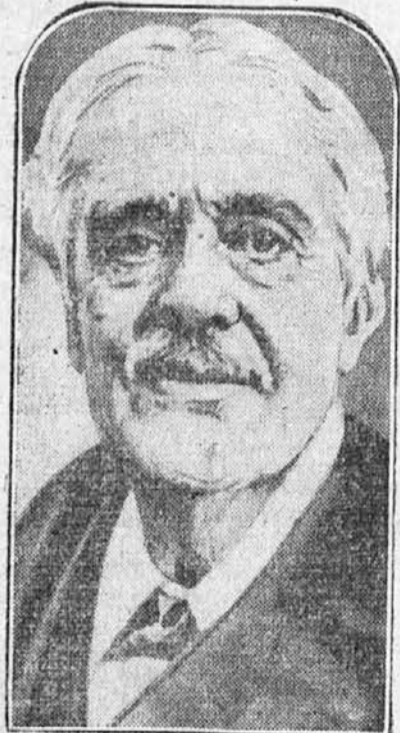
Graiskem trgu št. 7/1. nadstr.

31. decembra pa samo do 9. ure zjutraj. Oglase oddate tudi telefonično na številki 24-55.

zacu se že vprašanje samo ni zdelo posebno duhovito, prečudna izgovarjava pa ga je tako razburila, da je svojemu vojnemu tovarišu v precej žaljivem tonu odgovoril: »Kaj še, Nemci so vendar prišli k Mozeli samo zato, da bi ribe lovili.«

NI HOTEL SODELOVATI.

Lepo pripoveduje Churchill, kako je miroljubni liberalni državnik John Morley ob izbruhu svetovne vojne izstopil iz vlade. Churchill, ki je bil takrat tudi prvi pomorski lord, ga je poskušal pregovoriti, naj ostane na svojem mestu. Morley pa mu je dejal: »Za vojno vlado sem sploh neuporabljiv; bil bi vam samo na poti. Če se moramo boriti, potem je

LORD BALFOUR

treba storiti to z enodušnim prepričanjem. Zame pa pri takih zadevah ni prostora.« — »Mirno in skoraj veselo se je umaknil od nas,« tako poroča Churchill, »da ne bi niti z besedo niti s kretnjo motil svojih starih prijateljev in da bi svojemu narodu ne bil v breme. Zanj, za njegovo ime, za veliko dobo in za svetovni nazor, ki je bil v njem posebljen, je bilo pač bolje da je, čeprav brez uspeha, nastopil proti bližajočemu se zlu in da je dvignil svojo roko kakor v protest. Stari svet s svojo kulturo in vrednotami, s svojimi hierarhijami in tradicijami, s svojimi kvalitetami in oblikami, je zaslužil svojega borca. Ta svet je bil obsojen na propad, kljub temu pa je imel svojega zastavonošo.«

MAČJI BALFOUR.

Opisovanje Balfourja, o katerem [

ski poslanec je v jezi planil naprej in je več minut mahal s pestjo par centimetrov pred Balfourjevim obrazom. Mi mladi možje smo bili vsi pripravljene, da priškočimo Balfourju na pomoč proti razburjenemu nasprotniku. Artur Balfour, ki je bil vodja te zbornice, pa je besno figuro pred seboj motril z nič večjim in nič manjšim zanimanjem, s kakršnim opazuje biolog skozi drobnogled trzaje kakšne redke in trenutno razdražene žuželke. Balfourju pa tudi res ni bilo mogoče priti do živega. Ko smo bili nekoč v vojni s politikom lorda Greya prilično nezadovoljni, sem ga nekoč zagovarjal in sem rekel nevoljnemu Lloyd Georgeu: »Če bi bili tukaj Nemci in bi rekli Greyu, da ga bodo dali takoj ustreliti, če ne podpiše določene pogodbe, bi jim Grey za gotovo odgovoril, da bi bilo za angleškega ministra pač škrajno neprimerno, če bi se uklonil grožnjam in da on česa takega ne bo zagrešil.« Lloyd George pa je odgovoril takole: »Nemci mu tega sploh ne bi rekli, ampak bi mu zagrozili, da bodo dali poloviti in povesiti vse njegove veverice v Falkodenu, če bi pogodbe ne hotel podpisati. S tem bi ga užugali.« Artur Balfour — tako nadaljuje Churchill svoje pripovedovanje — pa ni imel veric.

Sprejel je povabilo od vsakega človeka, nikoli ni odpovedal dogovora, čeprav se mu je včasih ponujalo tudi kaj bolj vabljivega, zato je za njim ostajala sled zadovoljnosti in sreče. Kadar pa je šlo za javne posle ni izbiral sredstev. Če bi živel v dobi francoske revolucije, bi z velikim samozadovoljstvom poslal pod sekiro vsakega sovražnika vlade ali stranke, pa tudi kakšnega blodečega tovariša, če bi bilo to neobhodno potrebno. To pa bi storil v dognano vljudni obliki in na čisto neoseben način.

Le redkokdaj je vstal pred kosilom. Ostajal je v postelji, ni puščal nikogar k sebi, opravljal je svoje posle, bral, pisal, premišljeval. Pri zborničnih govorih je mnogokrat počakal in iskal besede, ki bi smisel najboljšo označila. V takih primerih mu je vsa zbornica ljubeznivo in s prijazno naklonjenostjo pomagala iskati primernege izraza. Videti je bilo, kakor da je Balfour pri čitanju važnega poročila izgubil očala. Vsi, prijatelji in nasprotniki, so se trudili, da bi mu jih zopet našli. Vsakdo je bil naravnost vzhičen. Če jih je naenkrat staknil kje v desnem zgornjem žepu svojega telovnika. Med glasnimi pritrdjvalnimi vzkliki je nato v splošno zadovoljstvo vse zbornice zadonela prava beseda. Umetnost, da je znal celokupno poslušništvo, obe strani, s svojim govorom pridobiti, je bila res učukovit dar; poslansko zbornico je obvladal, kolikor človek sploh lahko vpliva

